GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu 28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 70. Dumineca, 15|3 Septembre 1878.

Doue luni dupa Congressu.

Brasiovu, 14 Septembre 1878.

Ori incatrau ne aruncamu privirile, nu vedemu decatu nemultiamire intre popóre, o societate profundu agitata, o stare a lucruriloru catu se póte de incurcata. Eata icón'a ce ni se presenta — doue luni dupa subsemnarea tractatului dela Berlinu.

Dreptu ca amu gresi fórte déca amu voi se afirmamu, ca situatiunea actuala ar' fi chiaru unu resultatu alu acelui tractatu faimosu. Era cu nepotintia, cá elu se aiba in timpu asia de scurtu efecte atatu de insemnate. Reulu ce domnesce astadi in societatea popóreloru europene este vechiu. Areopagulu europeanu s'a fostu adunatu cu scopu, cá sei dé de leacu celu puçinu in catu privesce Orientulu, dér' din nenorocire dupa cumu ne póte convinge chiaru miculu acestu intervalu dela inchiaierea tractatului, a dobenditu totu numai efecte contrarie. De era reu nainte de tractatu, acuma dupa tractatu e si mai reu, lucrurile sunt si mai incurcate.

Scirile cele mai sensationale sosescu de unu timpu incóce de pe peninsul'a balcanica, unde se prepara o conflagratiune generala, fanatismulu poporatiuniloru fiindu escitatu la culme in urm'a neintreruptelorn agitatiuni din intru si din afara. Muntenegrulu este aprópe se declare din nou resbelu turciloru. Principele Nichit'a cere dela Pórta, cá se-i cedeze teritoriulu ce i l'a adjudecatu congressulu dela Berlinu, anume localitatile Podgoriti'a, Velico-Serda, Kula si Malobrdo. Sultanulu inse pe lenga tóta bunavointi'a nu póte satisface indatoririloru sale, ca-ci nu mai are nici o potere asupra poporatiunei mohamedane din acele tienuturi, care se opune cu armele anecsarei. Sub asemeni impregiurari principelui Nichit'a nu-i remane alt'a, decatu se 'si puna earasi in miscare batalióneIe sale si se 'si ia partea s'a cu poterea. Se anuntia, ca s'ar' fi si tramisu mai multe batalióne muntenegrine cu vreo 18 tunuri in contra Podgoritiei.

Serbi'a nu se afla intr'o situatiune mai favorabila decatu Muntenegrulu. Lig'a albanesa s'a ingrigitu si pentru serbi, si a armatu vreo 20,000 de arnauti, cari se dice ca s'au concentratu intre Novi-bazar si Visegradu cu scopu cá se gonésca pe serbi din partile ce le-au ocupatu in urm'a tractatului dela Berlinu. Serbi'a se afla dér' in ajunulu unui nou inca si mai crancenu resbelu, care s'a si inceputu deórece se anuntia ca la Vrania unde se incinse o lupta sangerósa intre serbi si arnauti, serbii avura vreo 40 morti; arnautii luara antaiu siantiurile serbiloru, dupa aceea sosindu-le acestora ajutoriu dela Nisiu, ceia au fostu respinsi.

Grecí'a inca nu se póte de locu intielege cu inalt'a Pórta pe bas'a tractatului dela Berlinu. Turciloru nu le intra nicidecumu in capu, de ce se fia ei siliti se cedeze o parte din provinciile loru greciloru, cu cari nu au portatu resbelu. Cabinetulu grecescu a cerutu deja mediulocirea mariloru poteri, dér' avendu esemplulu celorulalti inaintea ochiloru nu a intardiatu a concentrá óstea la fruntarii. Va se dica si grecii sunt aprópe de a se aruncá in vertejulu resbelului cu turcii si Angli'a n'are lucru usioru de a-i retiené dela o actiune pripita.

Singura Romani'a este, care dela inchiaierea pacii pana acuma n'a avutu nici unu feliu de conflictu, mai vertosu din causa, ca pana acuma n'a facutu nici unu pasu in esecutarea tractatului dela Berlinu. Vediuramu inse cu alta ocasiune, cate greutati sunt de invinsu si din partea romaniloru si catu de complicata este si situatiunea loru cu privire la anecsiunea Dobrogei.

Vedemu totodata ce pedeci estraordinarie intimpina monarchi'a nóstra in implinirea mandatului de ocupare si pacificare ce i l'a datu Europ'a. Sangele braviloru nostri soldati curge siróie pe campiile bosniace si cu ingrijire trebuie se ne intrebamu, candu va avé finitu selbatic'a macelarire din acele tieri? Conventiune cu Pórt'a n'amu potutu inchiaiá, dér' pentru aceea ni se deschide prospectulu unui conflictu cu Russi'a si Itali'a. Agitatiunile anti-austriace din Itali'a numai voiescu se ia finitu si acuma incepe si press'a russésca a atitiá ur'a si a aruncá invectivele cele mai nerusinate in contra Austro-Ungariei. „Ruski Mir“ aduce o relatiune din Cetinie, in care se dice ca soldatii austriaci s'ar' luptá cá femeile si ca hertiegovenii voru goni catu mai curêndu pe straini din tiéra. s. a. Tonulu acest'a ostilu ne spune destulu.

Dintre tóte poterile mari si mici totu Russi'a este, care se profita mai multu de tractatulu dela Berlinu, ea sta astadi in cele mai bune relatiuni cu Pórt'a, dovéda predarea in regula a fortaretieloru din Europ'a si Asi'a. Nu vomu gresi déca vomu afirmá de alta parte, ca pretutindeni unde este cearta si neintielegere isi are si Russi'a man'a in jocu. Diplomatiei russesci totdeaun'a i-a placutu a pescui in turbure. Cu catu incurcaturile orientali voru fi mai mari, — 'si dice ea acuma — cu atatu mai lesne 'mi voiu ajunge scopulu. Acést'a e situatiunea doue luni dupa tractatulu dela Berlinu.

Luptele in Bosni'a si Herzegovin'a.

Gazet'a oficiala de Tirolu publica o scrisóre a unui venatoriu tirolesu (Kaiserjäger), care a luatu parte la desblocarea cetatii Stolacu in Herzegovin'a. Dintr'ensa se vede, cu cata selbatacia se pórta resbelulu in acele provincie nenorocite; estragemu din ea urmatóriele:

Stolacu, 22 Augustu 1878.

Iubite amice! Stau pe vêrfulu muntelui dela Stolacu si privescu la orasiulu seditiosu dela peciórele lui, care acuma este invinsu. Batalionulu antaiu din regim. 32 a fostu inchisu 6 dile in fortareti'a de aci, nepotend'o parasi nicidecumu din causa, ca erá blocata de poporatiunea insurgenta, suferindu prin urmare fóme si sete. In 21 Aug. la 3 óre dim. porni prim'a brigada dela Cerniti'a in ajutoriulu batalionului antaiu, dér' la 4 óre amu si datu peste inimicu si se desfasiura o lupta crancena. — Ante-gard'a inaintandu a datu peste unu satu ziditu cá o fortaretia (Oladinici.) Ori-ce atacu parea zadarnicu. Din tóte ferestrile si din alte multe gauri impuscau bestiele acestea si dorere, multi cadiura victima glóntieloru loru. La lupta luara parte 2 batalióne de venatori, 1 batalionu de infanteria, unu detasiamentu de pionieri si doue baterii de munte. Dupa ce bateriile 'si facura datori'a, ataculu a fostu reinoitu, dér' fora succesu. Acuma ai nostri incepura a aprinde casele din satu, aruncandu legaturi de fênu si paie printre sparturi si aprindiendule. Acést'a a ajutatu. Deórece in casele acestea erau cuibulu principalu alu insurgentiloru, se afla íntrensele multa érba de pusca si patróne. Insurgentii puscau barbatesce din ferestri si din metereze, dér' candu incepura se esplodeze patrónele, incercara a luá fug'a; dér' o ploia de glóntie ii intempinà si ii nimicì. Multi inimici cadiura, dér' si dintre ai nostri fura multi raniti. Lupt'a a duratu dela 4 diminétia pana la 1 óra p. m. Era ingrozitoriu a vedé, catu de furiosi se rapediau luptatorii unii asupra altor'a si venatorii tirolesi intrebuintieau si patulu puscei. Multi inimici arsera impreuna cu casele loru, de órace au statu pe locu si au impuscatu pana in momentulu din urma. — De pe muntele inaltu din apropiare dà inimiculu nesce salve teribile. Candu inse satulu intregu, acésta fortarétia de insurgenti, stá in flacari si incepù a esplodá érb'a de pusca, ce se aflá in case, incepura a strigá si a se vaitá, mai cu séma, candu ghiulelele din tunurile nóstre cadeau printre sirurile loru. Dupa acést'a lupta sangerósa trupele nóstre inaintara, ardiendu totu ce le stá in cale pana la Stolacu, unde ii intimpinà unu steagu albu. Cetatea s'a predatu fora a face o singura impuscatura. Sermanulu batalionu din reg. 32 prapaditu de fóme si sete a fostu scapatu. — Timpulu e frumosu si caldur'a e mare. Astadi plecamu indereptu la Mostaru. Multi bolnavi. Mai nu avemu ce mancá, pentru-ca inimiculu a pusu man'a pe carele nóstre de provisiune. Scrisórea acésta amu scris'o pe o petra. 100,000 salutari. Alu teu Wilhelmu.

Bun'a, 25 Augustu 1878.

Ti-am descrisu pe scurtu lupt'a dela Oladinici si trebuie se mai adaugu, ca begulu de acolo Hussan a luatu parte la lupta si a fostu omoritu cu patulu puscei. Vreo 200 de insurgenti au fostu impuscati séu arsi. Ei s'au aperatu vitejesce pana la momentulu estremu. Din batalionulu nostru tirolesu de venatorii cadiura 8 morti si 16 raniti, intre cari locotenentulu Sonclaru. Acestu batalionu si-a castigatu la Oladinici o gloria nestérsa. Este de miratu cu ce curagiu infruntau mortea venatori tirolesi. Nu mai ajutá nici o rogare nici o vaierare a insurgentiloru. Toti murira de glontiu séu fura loviti in capu cu patulu puscei séu arsera, si candu ne departamu vedemu corpurile loru jumetate arse pe la ferestri, unde se térau pentru cá se póta respirá ceva aeru, acolo fiindu impresurati de flacari. Sute de cadavre zaceau pe pamentu si candu le ajunse flacar'a esplodara patrónele ce le portau in sierpariu, aruncandu pe mortii jumetate fripti incóce si 'ncolo. — Starea sanetatii batalionului nu e laudabila, deórace la fiecare compania se bolnavescu seu sunt marodi vreo 30. Dela 1 Iuliu n'a mai ploatu, abia eri s'a descarcatu o furtuna teribila, care ne-a udatu pana la pele, deórace amu trebuitu se stamu sub ceriulu liberu.

Mortii si ranitii romani din Bosni'a.

Este cunoscutu, ca in Bosni'a se afla si cateva regimente, cari se compunu cea mai mare narte din romani. Bravii nostri soldati romani s'au luptatu si de astadata, cá intotdeauna cu curagiu si vitejia. Eata o lunga lista a mortiloru si ranitiloru romani, dupa „Famili'a“:

Din regimentulu de infanteria marele duce Alexis nr. 39; Georgiu Popu, Mihaiu Popou Teodoru Cornea, Vasilie Pozanu, George Matinu, Vasilie Gombosiu; din regimentulu 61 Vasilie Cebzanu, Iosifu Bagera, Const. Cicure, Martin Adam, Martin Stana, Dionisie Costeanu, Petru Moise, Trifu Paitu, Mihaiu Barbu, Georgiu Vrajitoru, Pavelu Cheveresianu, Nicolae Moise, Georgiu Barbu. Teodoru Muncila, Pavel Bergia, Ilie Barbu, Alesandru Dachinu. Toti acestia zacu in spitalulu de garnisóna nr. 8 in Laibach. — Din reg. de inf. nr. 39, Nichita Lobontiu din Gbirocuta, Pavelu Toma din Careiulu mare; din reg. inf. 6: Const. Cosiariu din Belintiu, Iuon Vucanu din Draguesti, Trifon Lazaru din Sacosiu, Trifon Giurmescu din Sacosiu, Trifon Robu din Varadia, Iuon Gizel din Misici, Petru Dragoniu din Janova; urmatorii sunt greu raniti: reg. 39, Alesandru Buiu din Piscoltu; reg. 61: Vas. Ardeleanu din Ususeu, George Puto din Remetea, Nicolae Gruia din Chesintiu, Nic. Adam din Sculia, Nic. Fabianu din Varadia, Petru Talacu din Petromanu, Traila Groza, din Unip, Nic. Daminescu din Stamora, Martin Stancu din Forgaciu, Iuon Fiste din Gilad, Stoia Georgeu din Berecseu, Juon Toma din Sacosiu, Trifon Stefanesca din Koveres, — toti acestia zacu in Budapest'a.

In lupt'a dela Jaice la 7 Augustu: infanteristii Toma Smerdu, George Sussa, Antonie Janciaru, Martin Cegiaru, raniti; in lupt'a dela Banialuca in 14 Augustu, Jovu Vucsan, corporalii Il. Bulat, Bartolomeiu Ilie, infanteristii Luca Bobanu, Dimitrie Bradasiu, au cadiutu; la Golesan in 14 Augustu infanteristulu Sima Stupanu a fostu ranitu. In spitatulu de garnisóna nr. 7 in Gratiu zacu urmatorii raniti; infanteristii Vasilie Soiadina, Juonu Draghiciu, Trifu Popescu, Mateiu Blasiu, Pavelu Magetiu, usioru raniti; George Novacu greu, Moise Turcunia usioru.

La Tuzla dela 8—12 Augustu., din regimentulu Alexis nr. 39: infanteristulu Alesandru Ianca a muritu, infanteristii Vasilie Posiauu, Flore Illiesiu, Iuon Balanénu, Vas. Barbuiu, Ioanu Clopce, Samson Osianu, Dimitrie Boldusu, Alesandru Botaru, Ioanu Copil raniti, sergentulu Vasilie Farkas, infanterstii Nicolae Doma, Alesaudu Ciuia raniti, inf. Ioanu Ratiu a peritu, inf. Juon Vantiu, Flore Brebanu, Tóderu Cornisiu, Juon Michisiu, sergentulu George Somolan, inf. Ilie Fati, Vasilie Gombosiu, Flore Ascilanu, George Pantea, Costa Santovanu, Flore Butu, Ilie Strutia raniti;

din regimentulu Alesandru Cesareviciu nr. 61: infanteristulu Pavel Deiu mortu, inf George Ruianu, Const. Cosiariu, Flore Muncila raniti, conduc. Iuonu Moise, inf. Moise Patianu, Iuonu Nadlosianu, Iuonu Danciu, George Barbu, Stefanu Petica, Nicolae Vuia, Alecs'a Majuria, Vas. Stefanescu morti; inf. Iosimu Miculescu, Ieft'a Iemenariu, Iuonu Toni'a, George Martinu raniti, inf. Nicodim Bonte ranitu, inf. Iuonu Grui'a, Iuonu Groza morti, cond. Trifunu Sementi'a, Tóderu Vancea, inf. Petru Moise, Nicolae Grui'a, George Mosionu, Nicolae Chihai'a, Ioanu Toniuu, Dim. Luchescu, George Radu, Isacu Cimponieriu raniti, inf. Vichentie Terout'a, Nic. Iouescu, Iuonu Ger'a morti, inf. Mihaiu Barbu, Ilie Murs'a, Simionu Berenentiu, Dimitrie Gaiti'a, George Vrajitoru, Nicolae Vacarescu, Dimitre Marginentiu, Vasilie Cebzanu, Moise Nicolae, Trifunu Peiciu, Clemente Mersoc'a raniti. (Va urmá.)

Dr. Rieger si Dr. Fischhof.

Siefulu partidei boeme Dr. Lad. Rieger s'a adressatu de curendu cu-o scrisóre catra Dr. Adolf Fischhof, cunoscutu dela 1848 incóce cá unulu dintre acei puçini patrioti austriaci germani,-cari intotdeaun'a s'au intrepusu pentru bun'a intielegere intre popóre, si neincetatu au lucratu pentru propagarea ideei de egala indreptatire a tuturoru natiunalitatiloru din acést'a monarchia. Dr. Rieger a invitatu adeca pe Dr. Fischhof, care petrece la Emmersdorf lenga Klagenfurt (Carinthi'a) cá se ia initiativ'a pentru o intielegere intre germanii si slavii Austriei, aratendu, ca germanii austriaci numai in unire cu slavii potu rumpe egemoni'a maghiara, numai asia potu face se se realiseze ide'a egalei indreptatiri a tuturoru natiunalitatiloru monarchiei. Ce se atinge de germanii boemi, Kieger asigura, ca intotdeaun'a programulu seu va fi cá acesti'a se aiba drepturi perfectu egale cu cehii. Dr. Fischhof i-a respunsu, asigurandulu, ca totdeauna va sprigini caus'a intielegerei intre germanii austriaci si slavi. Estragemu din scrisorile ambiloru dupa „N. fr. Pr." unele pasagie principale. Dr. Rieger dice intre altele catra Fischhof:

„Convictiunea, ca politic'a nóstra interióra de pana acuma nu ne-a adusu nici in privintia economica nici in privinti'a politica unu bine, este generala. Atatu intr'un'a cá si in cealalta parte a imperiului este unu simtiu de neliniste si neindestulare, care cuprinde nationalitatea dominanta; catu de mare trebuie dér' se fia acuma nemultiamirea in marea familia a popóreloru slave austriace! Deosebindu-se in nisuintiele loru, tóte popórele Austriei se unescu numai in dorinti'a, cá se se schimbe odata lucrulu. Prin evenimentele cele mai recente, monarchi'a nóstra se vede impinsa pe noue carari. Pacea dela Berlinu e numai primulu actu alu dramei orientale. Abia va avé locu si unu intreactu. Austri'a tocmai acuma sta se incépa actulu alu douilea. Óre politic'a s'a interióra neamica slaviloru nu va trebui sei causeze perderi la sudu, ba chiaru se provóce pericule asuprai? Nu va se se decida in fine, a implini dorintie indreptatite de ale slaviloru si de a le dá selfgovernementulu neaparatu de lipsa pentru esistenti'a s'a? O mai mare intardiare ar' poté avé urmari grave, ca-ci sunt negligeri, cari nu se mai potu face bine. Intemplarile actuale la fruntariele de sudu ale imperiului nostru potu fi decidatórie pentru viitoriulu seu si continuandu-se politic'a falsa interióra potu deveni fatale pentru elu; pentru ca independentu de partidele, ce domnescu la momentu, se petrecu mari schimbari intre popóre si ce ar' fi astadi inca realisabilu, mane póte inzedaru te vei sili a duce in implinire. Acuma deja situatiunea monarchiei este cu multu mai grava cá la inceputulu incurcaturiloru orientale si irritatiunea poporului russescu in contr'a nóstra a crescutu pana la amaraciune. Nu esti de parere, ca ar' fi sositu momentulu de a indreptá din nou atentiunea publica asupra conditiuniloru, dela cari depinde salutea Austriei?"

Respunsulu doctorului Fischhof la acésta scrisóre este in estrasu urmatoriulu:

„Credu, ca n'ar' remané fora efectu, déca intr'o scrisóre scrisa cu liniste si cu obiectivitate séu intr'o vorbire publica, ai arata cu claritate partisaniloru proprii, precumu si contrariloru, catu de insemnatu este momentulu si ce mare este missiunea Austro-Ungariei. In enunciatiunea d-tale n'ai trebui se tractezi pe germani si pe maghiari cá pe adversari, ci cá pe nesce participanti la missiunea mare ce trebuie se o ié asupra-si Austro-Ungari'a in interessulu intregului occidentu europeanu. Panslavismulu ce'lu nutresce Russi'a nu amenintia numai statulu nostru, ci occidentulu intregu, pe tóte popórele romane si germane ale Europei. Numai particularismulu vestu-si suduslavicu condusu de catra Austro-Ungari'a cu prudentia si supusu scopuriloru sale mari politice si de cultura, este arm'a nesangerósa, cu care póte se fia combatutu si invinsu panslavismulu. N'ar' fi bine se accentuezi cestiunea de dreptu de statu, pentru-ca ea ar' aspri numai contrarietatea. Sunt convinsu, ca in casulu unei enunciatiuni nu vei uitá nici unu momentu, ca scopulu nu este a se provocá o lupta, ci a se face o impacare. Numai in intielegere, nu in contradicere cu partid'a domnitória germana se potu ajunge resultate folositórie

„In momentulu acest'a inse nu ne potemu gandi la o impacare. Urmarile anecsiunei le vomu simti abia mai tardiu, deocamdata trebuie se ne damu silintia a provocá o mai buna dispositiune. Astadi ne este mai multu de lipsa a aliná passiunile animeloru, decatu a luminá spiritele; ca-ci argumentele in marea cestiune controversa sunt deja tóte cunoscute, dér' passiunile sunt fora finitu. Déca manifestatiunea d-tale va fi la inaltimea talentului si a chiamarei d-tale, déca va impreuná demnitate cu caldura, póte se aiba efectu. In casulu acest'a de va fi possibila o intielegere pacinica, sunt cu placere gata a contribui pe cále publicistica dupa poterile mele la inaintarea si inlesnirea operei de impacare.

Denunciari maghiare.

In corespondinti'a din Nr. 68 alu fóiei nóstre a fostu vorba de nesce denunciari indreptate de catra diuariulu maghiaru din Clusiu „Kelet" in contra romaniloru Sibiieni. Articlulu respectivu alu lui „Kelet" e intitulatu „A romanismus Nagy-Szebenben" (romanismulu in Sibiiu). Pentru cá se cunósca si cetitorii nostri acestu fetu alu terrorismului maghiaru, reproducemu dupa traducerea „Telegrafului Rom." urmatóriele parti esentiale dintr'ensulu:

„Déca pretinde statulu, cá pe langa limb'a loru proprie se invetie si limb'a statului, déca spre ajungerea sfersitului acestui'a statulu stabilesce institute, ultranationalistii, nu ca se multiamésca séu celu puçinu se se marturisésca, ca simtu necessitatea; ci se plangu de maghiarisare fortiata si le-ar' mai placé, candu copii loru ar' invetiá latratulu, numai nu limb'a statului. Tóte aceste se potu dice de vre-o câti-va corifei ultranationali ai „Rumuniloru" ardeleni. Acesti'a iubescu ortografi'a, limb'a si literatur'a loru, carea n'a trecutu preste verst'a minorenitatii, cu iubire maimutiésca, asia, incatu déca face cineva cea mai mica gresiléa in contra acelor'a si nu considera limb'a „rumunésca" de limb'a cea mai de frunte din lume si literatur'a loru de cea mai vechia de pe pamentu, comite atentatulu celu mai strigatoriu la ceru. Despre politic'a ultranationalistiloru „rumuni" din Sibiiu cu limb'a si literatur'a loru damu o mica proba.

Aici „Kelet" spune, ca romanii datéza originea literaturii dela 1050 inainte de Chr. si ca sustienu ca tóte popórele civilisate vechi si noue au primitu cultur'a loru dela romani. Aceste le invetia pentru cá se arate, ca limb'a si literatur'a maghiara trebuie despretiuita si astfeliu de idei se propunu in scólele necontrolate de statu intre patru ziduri, de órece prin ordinatiuni ministeriale sunt oprite. Tóte estravagantiele aceste, continua art., se desvólta sub scutulu bisericei autonome, dér' la lumin'a sórelui nu prea vinu. Mai indeverate si de prinsu cu man'a sunt inse cele ce le vedemu cu ochii.

„Associatiunea d. e. a fostu incuviintiata pentru-cá se ajute pe invetiaceii saraci si se sprigenésca pe industriasi. Astadi s'a abatutu dela aceste si a infiintiatu academia impartindu-o in sectiuni. Nu va trece multu si ne vomu pomeni, ca in tiér'a nóstra se desvólta sciinti'a in atatea feliuri, cate nationalitati suntu. Dreptatea, care pana acumu a fostu numai un'a, la noi in patria póte se devina de atatea feliuri cate natiunalitati. Associatiunea dispune de unu capitalu de 80,000 fl. si de unde 'i aduna? Sub firm'a de contribuiri de binefacere punu contributiuni anuale pe poporulu tieranu legatu de pamentu. Ardealulu intregu impartitu in districte, popii si invetiatorii loru mana in mana cu notarii de aceeasi nationalitate, scotu dela poporu contributiuni „voluntarie". Organulu associatiunei „Transilvani'a" mai in tóta septeman'a publica cate 100—200 fl. contributiuni de aceste. Mai departe spune art., ca „Kolozsvári Természettudományi társulat" si societatea „Maros-Vásárhelyi Kemény-Zsigmond" cu ajutoriulu proprietariloru mari de pamentu abia potu se-o aduca la unu fondu de cev'a, pe candu Associatiunea dupa o esistentia de vreo cativa ani póte imparti ajutóre cu miile pe fiecare anu si cu tóte aceste, dela tieranii sateni, are si unu capitalu de 80,000 fl. Darea o platescu tieranii numai cu mare greu, déra din cass'a Associatiunei platescu contributiunile „voluntare", fara nici o contradicere. Privindu lucrulu in sine autorulu art. se bucura, ca poporulu se silesce a progressá: déra dice: se nu scapamu din vedere, ca sub masc'a societatii, elementele, cari se sporescu in contr'a intregitatii statului ungurescu devinu periculóse, si apoi adauge:

„Dacoromanistii nostri din Sibiiu mai sunt in posessiunea unui altu mediulocu asemenea pagubitoriu, cá si Associatiunea. Acest'a este „Telegrafulu Romanu", infiintiatu de Siaguna si proveditu cu o stralucita tipografia cu destinatiunea originala, de a apará interessele bisericei gr.-or., institutiunile, preotimea si scólele. Dupa mórtea lui Siagun'a a trecutu inse peste periferi'a acést'a angusta si emancipanduse de influinti'a metropolitului actualu, astadi face numai politica si inca politica adversaria unguriloru. Nu este numeru, in care celu puçinu intr'unu articulu, acumu pe façia, acumu pe ascunsu, se nu agreseze limb'a si statulu ungurescu. Inse déca gandimu, ca ajutoriulu statului ungurescu anualu, din care centrulu din Sibiiu capeta partea cea mai mare, a inlesnitu esirea lui de trei ori pe septemane si nu cum esia pe tempulu lui Siaguna odata pe septemana, ne putemu inchipui catu de multu merita a fi acusatu de ingratitudine."

„Mai avemu „Rumuni" in tiér'a nóstra, dér' acesti'a nici odata nu sunt asiá rei la ficati cá cei influintiati de propagand'a din Sibiiu. „Rumunii" din Ungari'a si din Ardealu facu opositiune guvernului, dér' pana candu unii au remasu pe terenulu corónei st. Stefanu si dorescu a aduce la valóre in diet'a din Budapest'a dorintiele loru nationale, altii gravitéza in afara, voru se se rumpa de catra teritoriulu ung. si'si punu sperantiele intr'o Dacia fiitória."

Mai departe sustiene art., ca totu numai ungurii sunt de vina la tóte cele de mai susu, pentru-ca au datu autonomia bisericei rom. gr.-or., creandu statu in statu cu biseric'a „nationala". Déca guvernulu scie se fia cu virtute, se'si esercite dreptulu de supraveghiare asupr'a scóleloru, se nu mai sufere, cá institute despoiatórie de bani se despóie tiér'a sub numele sciintiei, se védia cá: „Telegrafulu" se se abata de pe terenulu politicu pe celu bisericescu, si pana ce se impartesiesce din ajutoriulu de statu se pretinda de la „Rumunsiagulu" din Sibiiu, cá se fia cu mai multu respectu catra statulu maghiaru si institutiunile sale."

Deschiderea parlamentului germanu.

In 9 Sept. s'a deschisu solemnelu parlamentulu germanu in sal'a cea alba a castelului regalu din Berlinu. Comitele Stolberg in fruntea consiliului federalu, standu la steng'a tronului, a cetitu cuventulu de deschidere; vreo 150 de deputati au asistatu la solemnitatea, care s'a inceputu si s'a finitu c'unu intreitu „Hoch" (Se traiésca) pentru imperatulu. — Discursulu tronului, cetitu de comitele Stolberg la ordinulu principelui de coróna si in numele guverneloru federate germane, face amintire mai antaiu de faptele nelegiuite comise in contra sacratei persóne a imperatului germanu si dice, ca camer'a premergetória nu a sprigìnitu intentiunea guverneloru federate germane, dupa care ar' fi fostu de lipsa a se luá mesuri estraordinarie in contra aceloru regretabile retaciri ale societatii omenesci si ca in urm'a acést'a a fostu chiamatu unu nou parlamentu pentru cá se dé concursulu seu la luarea mesuriloru intentionate in contra tendintieloru socialiste. Discursulu tronului continua apoi asia:

„Guvernele federate nu si-au schimbatu convictiunea, ele sunt de parere acuma cá si inainte, ca sunt de lipsa mesuri estraordinarie, spre a pune stavila latirei mai mari a reului ce a isbucnitu si spre a prepará terenulu pentru alu vindecá cu incetulu; ele tienu totodata, ca la alegerea mediulóceloru libertatea cetatieniloru trebuie se fia crutiata in generalu si ca este a se lucrá numai in contra abusului, ce se face cu densa, unu abusu impreunatu cu-o agitatiune stricatiósa, ce amenintia fundamentulu vietiei nóstre culturale si de statu. Unu proiectu de lege compusu din punctele aceste de vedere ii se

va presentá neamenatu. Guvernele federate sunt de aceeasi credintia tare, ca representantii noui alesi ai natiunei nu le voru refusá mediulócele, cari sunt de lipsa, spre a asigurá pacinic'a desvoltare a imperiului in contra atacuriloru interióre nu mai puçinu, cá in contra celoru esterióre. Ei traiescu in sperantia, ca, déca se va pune odata numai capetu latierei publice a miscarei nenoricite, va succede a intórce pe cei redusi, indreptandui pe calea cea drepta. La ordinulu prea inaltu declaru in numele guverneloru federate camer'a de deschisa."

Din Romani'a.

Cetimu in „Romanulu :

Pentru memorabil'a dî de 30 Augustu, Mari'a S'a Domnitoriulu a adressatu dlui ministru de resbelu, spre a se comunicá intregei armate, urmatóri'a telegrama, care esprima simtieminte la inaltimea amintirii ce le destépta, si care va fi pentru natiune si pentru eroicii ei aperatori cuventulu de resplatire a trecutului si de sperantia si imbarbatare in viitoriu.

Sinai'a, 30 Augustu.

Dlui generalu Cernatu, ministru de resbelu,

Este adi unu anu de candu armat'a nóstra, prin aventulu si viteji'a ei, acoperiea drapelulu romanu cu gloria si punea adeverat'a temelia a marirei patriei.

Salutu dér' cu respectu memori'a tuturoru acelora, cari in acésta di memorabila 'si-au versatu sangele cu atat'a devotamentu pentru tiéra, si adresazu calduróse rugatiuni celui a totu puternicu pentru repausulu sufleteloru loru.

Tiér'a intrégale e datória recunoscinti'a, ca-ci cu viéti'a loru ei au asicuratu victori'a si au sigilatu independinti'a ei.

Nu me indoiescu, ca armat'a va fi gat'a in ori-ce ocasiune se urmeze esemplulu loru, si ve rogu deci se fiti pe langa dens'a, in acésta di asiá de scumpa animei Mele, interpretulu celoru mai vii simtieminte de iubire si s'o incredintiati de Domnésc'a Mea solicitudine.

Carolu.

Respunsulu d-lui ministru de resbelu catra M. S. Domnitoriulu :

M. S. Domnitoriului Carolu I, Sinai'a.

Bucuresci, 30 Augustu.

Amu adusu la cunoscinti'a armatei prin ordinu de di, inaltulu ordinu primitu dela Mari'a Vóstra.

Armat'a nu va uitá nici odata stralucitele successe castigate sub brav'a conducere a Mariei Tale. Solicitudinea si iubirea ce Mari'a T'a a aretatu in totu-déun'a armatei a insufletitu pe acei bravi, cari udara cu sangele loru vaile Plevnei, pentru cá se póta falfai deasupr'a loru stindartulu „Independentiei statului romanu."

Barbati'a, cu care ei se luptara, abnegatiunea, cu care ei murira, voru remané nesterse din anim'a camaradiloru loru. Acestu esemplu va servi de nórma armatei in tóte ocasiunile, corespondiendu astfeliu asteptariloru Mariei Tale si devisei ei de a morí pentru Patria si Domnitoriu.

Se traiesci Mari'a T'a!

Se traiésca M. S. Dómn'a!

Ministrulu de resbelu: generalu Cernatu.

Catastrof'a de pe Tamisa.

Se scrie dela Londr'a 4 Sept.: Eri diminétia la órele 10 a plecatu vasulu „Princesse Alice", unulu din vapórele cele mai mari ale societatii de navigatiune din Londonu din schel'a dela Londonu-Bridge cu vreo 600—700 persóne, cari voieau se faca pe Tamis'a o escursiune de placere la Rosherville, Gravesend si Sheernes. Era o di frumósa de tómna; pe la órele 6 séra s'a opritu vaporulu la reintórcerea s'a in Gravesend, unde s'au suitu pasagierii, cari remasera acolo indereptu; catra 8 óre vaporulu ajunse in façi'a arsenalului regescu din Vogloich, candu se apropiá de elu unu altu vaporu mare „Bywell Castle", care mergea in directiune contraria. Amendoue corabiile se aflau camu la mediuloculu riului, candu deodata, nainte de ce pasagierii de pe „Princesse Alice" au potutu se se gandésca la unu pericolu, se ciognira ambele vase astfeliu, ca vaporulu „Princesse Alice" mai ca a fostu despicatu in doue de catra vaporulu celu mai greu „Bywell Castle." Scen'a teribila ce a urmatu acuma nu se póte descrie. De scaparea corabiei nu mai potea fi vórba si deórace se inoptase deja chiaru si cei mai buni inotatori isi poteau fórte greu ajutá. Puçini insi numai avura presenti'a de spiritu a se aieptá spre steamerulu „Bywel Castle", care apoi i trase susu cu funiele. In 5 pana la 6 minute dupa ciocnire vaporulu „Princesse Alice", a caruia suprafaçia era acoperita de sute de ómeni, cari se luptau cu mortea si strigau ajutoriu, s'a cufundatu cu deseversire. Numai scurtu timpu s'au auditu suspinele mortale ale celoru 500 de ómeni ce se innecau; cei ce n'au cutezatu se sara mai curendu in apa au fostu trasi de dieci de mani inclestate in fundulu Tamisei. Unu altu vaporu, care veni ceva mai tardiu, a scapatu pe multi din aceia, cari s'au potutu tiené pe suprafaçi'a apei. Cu totulu abia au scapatu 150 pana la 200 persóne. Capitanulu cu mai toti matrosii inca s'a innecatu. Diuariele aducu descrieri sfasietórie de anima. Alu doilea inspectoru (steward) de pe „Princesse Alice" spune: „In timpulu candu s'a intemplatu colissiunea me aflamu cu alte 15 persóne in salonu, erá cevasi nainte de 8 óre candu corabi'a trasni pentru prima óra. Credeamu antaiu, ca s'a lovitu o barca de corabia, dér' indata dupa aceea audiiu alu doilea trasnetu, me suiiu iute pe podulu corabiei si in mediuloculu strigateloru si alu confusiunei produse intre pasagieri audiamu cumu intrá ap'a in incaperile de josu ale corabiei si vedeamu, ca ne cufundamu. Atunci alergaiu la scar'a salonului si strigaiu catra cei de josu: „Veniti susu, ca ne inecamu"! Nici odata nu voiu uitá scen'a ce se desfasiurà pe podulu corabiei. Imi facui locu spre a strabate la logodnic'a mea, care inca era de façia, o luai in spinare si sariiu in apa incercandu de a ajunge tiermulu; pe drumu inse imi perdui povar'a; ea séu, ca a fostu trasa de altii de prin pregiuru ce se cufundau, séu a alunecatu de pe spinarea mea. Mam cufundatu in apa dupa ea dér' n'am mai gasit'o. Vediuiu pe unu Domnu, care stá se se innece si l'amu tienutu deasupra apei pana am scapatu amendoi.

Mai departe a declaratu Law, ca steamerulu, care a causatu nenorocirea, nu a aruncatu nici macaru o singura luntre in apa, ci si-a urmatu drumulu (!) Law vediù sute de ómeni inecandu-se, n'a potutu inse sei scape. Elu crede, ca se aflau pe corabia 700 persóne. O femeia tinera spuse, ca ap'a ia rapitu copilulu de tîtia din braçie si ca si-a perdutu pe barbatu si trei copii. Unu barbatu a ajunsu la tiermu cu ajutoriulu unei incingatórie de innotatu, elu dice, ca a saritu in apa si a spusu soçiei sale se arunce pe copii sei dupa elu si apoi se sara si ea in apa; elu perdù inse pe toti ai sei. O guvernanta dela Queens-College avù 7 dame tinere sub ingrijirea ei; tóte 7 au peritu, ea singura a scapatu, dupa ce s'a fostu cufundatu de trei ori. Celu mai tristu spectaculu 'lu ofera o juna fata, numita Palmer, care a perdutu in acést'a catastrof'a pe tatalu seu, pe mam'a s'a, doue surori si unu frate, si care a remasu absolutamente singura din familia. N'avea nici macaru paralele trebuintióse cá se se duca la Voolvich spre a-si recunósce famili'a s'a, si unulu din functionari i-a oferitu unu biletu de drumu de feru de dusu si intorsu. Cadavrele victimeloru au fostu impratiate pe o mare intindere, fiindu ca tocmai in momentulu catastrofei ap'a incepù se crésca. Multe cadavre sunt espuse pe cheu spre a fi recunoscute, altele au fostu transportate la primaria. In totu momentulu sosescu la Woolvich multime de persóne, cari vinu se recunósca parintii séu amicii perduti, si cari alérga dela unu depositu la celalaltu, urmandu-si tristele loru cercetari. Pe fiecare minutu se aducu alte cadavre, cari sunt transportate la primaria. Locuitorii dela Voolvich facu totu ce le sta in potintia spre a le veni intru ajutoriu celoru ce au scapatu cu viéti'a, dandu-le hrana si imbracaminte.

Revista literaria.

I. G. Popescu publica: **Cursu elementariu de istori'a literaturei romane pentru usulu classeloru secundarie.** Acestu opu are formatu micu si 64 de pagini, s'a prelucratu, dupa cumu dice autorulu, dupa cele mai bune isvóre, s'a tiparitu in anulu acest'a la Bucuresci in nou'a tipografia a lucratoriloru romani si costa unu florinu. Cartea e impartita in doue sectiuni. In sectiunea antaia tractéza notiuni preliminarie, facultatile literarie, regulele literaturei si divisiunea operei, composiunea literaria, principalele opere in prosa, despre naratiune, istoria, romanulu (romantiulu), despre discursuri, despre fabula, descriptiunile, literatura popolara. Sectiunea a doua: O privire scurta asupra originei si istoriei limbei romane. Fragmente antice de limb'a romana, urme mai noue, dialectele limbei romane, literatura romana scrisa. — Scriitorii romani din timpurile cele mai vechi dela 1350 pana la 1800 inclusivu: Secululu XIV: Hurulu. Secululu XV: Spatariulu Petru Clanau; Secululu XVI: Négoe Basaraba, Luca Stroici, Petru Cercelu, diaconulu Coresi, Pop'a Iane, Pop'a Mihaiu, Mihaiu Tordasi, Herze Stefanu, Zaconu Efremu; Secululu XVII: Vorniculu Grigorie Ureche, Petru Movila, Dositei, metropolitulu Moldovei, Mironu Costinu, Nicolau Carnulu, Vasilie Lupulu, Domnulu Moldovei, Mateiu Basarabu, Domnulu Munteniei, Eustratie Logofetulu, Simionu Dascalulu, Misailu Calugarulu, Varlaamu metropolitulu Moldovei, Petru Dancoviciu, Meletie Macedonenulu, Melchisedecu, Silvestru, Danielu Andreiu Panonianulu, Simeonn Stefanu, metropolitulu romaniloru, Domnulu Constantinu Duca, Teodosiu Vestemianu, metropolitulu Romaniei, Inocentiu Ieromonacu, Nicolau Costinu, Gerasimu Romanulu, Ieremi'a Cacavelas, Demetriu Cantimiru, Vorniculu Ioanu Neculcea, Nicolau Protospatariu, Vito Paluzio, Iordache Cantacuzenu, Sierbanu Greceanu, Radu Greceanu, At. Tomaidu Moldoveanu, Tiloteiu, T. Corbea; Secululu XVIII: Vorniculu Radu Popescu, Naumu Clocenulu, Coust. Capitanulu, Spatariulu Nicolae Mustea, Dascalulu Damaschinu, Antiochu Cantimiru, Acsente Uricarulu, Antimu Ivereanulu, Danielu, metropolitulu Ungrovlachiei, George II, metropolitulu Moldovei, Enache Cogalniceanu, Ioanu Bobbu, episcopu unitu la Blasiu, Ienachitia Vacarescu, Alecu Vacarescu, Nicolau Vacarescu, Iancu Vacarescu, Samuilu Clainu Miculu, Iacobu I, metropolitulu Moldovei, metropolitulu Grigorie I, Iacobu II Stamate, metropolitulu Moldovei, Petru Maioru, Georgiu Sincai, Samuilu Crisianu, Samuilu Vulcanu, Paulu Iorgoviciu, Gregoriu II, metropolitulu tierei romanesci, Beniaminu Costache, Constantinu Hagi Cehani, Gregoriu Maioru, episcopu in Blasiu, Vasilie Aronu, Ioanu Budai alias Delenu Dimitriu Cichindealu, Filaretu, episcopulu Rimnicului, Mihailu G. Boiagi, Dr. I. Morariu alias Molnar, Radu Tempea, Mehesi, consiliariu de curte, Stef. Cost'a, consiliariu de curte, Demetriu Caianu, Demetriu Vaida de Glodu, Demetriu Caianu, Teodoru Popu, Dr. Ladislau Vasilie Popu, metropolitulu Doseteiu Filiti, Iosifu, episcopulu Argesiului, Amfilochu, episcopulu de Hotinu, monachulu Gerontie si ierodiaconulu Grigorie, archimandritulu Nicodimu Greceanu, Ioanu Baracu, Danielu Macedoneanulu, George Farkas, Dr. G. Const. Rosa, Nicolae Nicolau, Antonu Marchi, Teodoru Racocea, Constantinu Diaconoviciu Loga, Dionisiu Lupulu, metropolitulu Romaniei, metropolitulu Beniaminu Efrosinu Poteca.

Acesti'a sunt scriitorii, pe care ii tractéza cartea acést'a. Dupa introducere, tóte cate urméza pana la sectiunea a dou'a potea se remana cu totulu afara, ca n'au locu intr'unu manualu de literatura, ci séu intr'unu manualu de stilistica, séu intr'unulu de poetica, asemenea nici definitiunea istoriei cu tóte subdivisiunile ei, precumu nici catalogulu celu lungu despre tóte operile istorice; chiaru si registrulu celu lungu despre literatur'a poporului inca e de prisosu. Multu mai bine era, déca ar' fi fostu tractate mai pe largu partile privitórie la originea si istori'a limbei romane, déca autorulu aratá pe bas'a cercetariloru filologice moderne, in ce relatiune sta limb'a romana façia cu limb'a dacica si cu limbile italice.

Se fia aratatu incatu ca avutu limb'a dacésca vreo influintia asupra limbei romane, séu nau avutu nici o influintia? Catu se atinge de urmele de limb'a romanésca potea se afle si prin diplomele maghiare si prin monumentele slavóne. Dialectele inca poteau fi tractate mai pe largu si nu trebuea se traga intre dialectele limbei romane si pe dialectulu friaulu si din Elveti'a, ca acelea se deosebescu de limb'a romanésca cá si limb'a italiana. Catu se atinge de tractarea speciala a diverseloru secule, intre altele ar' fi fostu de doritu se fia desbatutu cestiunea literiloru si se fia aretatu, candu s'au introdusu limb'a slavóna in biserica si in statulu romanu si ce cause au avutu romanii, de n'au scrisu in seculile trecute romanesce si cu litere romane latine. Trebuia se mai reflecteze si la starea sociaia politica a romaniloru. Catu se atinge de stilu nu e greu, ci fórte placutu si fluentu. Despre vietile si operile scriitoriloru capeta tinerimea unu resumatu claru si catu se póte de esactu. Pe lenga tóte scaderile ce ar' avé acest'a opera cá unu inceputu, totusi se póte recomendá tuturoru professoriloru de literatur'a limbei romane, ca-ci dintrens'a se voru poté initiá tinerii fórte bine in literatur'a romana.

Diverse.

(Concertu in favorulu ostasiloru raniti.) Aflamu cu placere, ca amabil'a dómna Victori'a Statescu fiic'a dlui J. T. Popoviciu comerciante in Brasiovu, care a absolvatu cu succesu stralucitu scól'a de cantu la conservatoriulu din Paris, va dá Sambat'a viitóre in 21 Septembre in sal'a cea mare dela Otelulu Nr 1 unu concertu, cu cooperarea unei domnisióre, a dlui G. Dim'a, L. Frank si a capelei orasului, in favorulu ostasiloru raniti austro-ungari. Speramu, ca publiculu romanu brasioveanu va dá contingentulu celu mai mare la acestu concertu, care pe lenga scopulu seu filantropicu, ne ofere rar'a ocasiune a admirá escelent'a voce a d-nei Statescu.

(Comitetu pentru ajutorirea ranitiloru si a familieloru mobilisatiloru.) Ni se impartasiesce, ca Vineri in 13

t. c. s'a formatu aci in Brasiovu unu comitetu, care se iá initiativ'a pentru formarea de subcomitete de dame si de barbati din Brasiovu cu scopu de a face colecte pentru ranitii din Bosni'a in bani atatu cá si in scame, bandagie s. a. Acestu comitetu si-a propusu totodata a face se se arangieze festivitati, la cari se fia invitata a luá parte intrég'a poporatiune a Brasiovului fora distinctiune de nationalitate, totu cu scopulu acel'a filantropicu. Avemu firm'a sperantia, ca acestu comitetu va fi spriginitu cu caldura in nobil'a s'a intreprindere de intregu publiculu brasioveanu.

(„Egyetértés despre comitele Andrássy) Fói'a kossuthiana „Egyetértés" a publicatu dilele trecute in fruntea s'a o corespondintia dela Vien'a, in care se dice, ca positiunea ministrului de esterne Andrássy e fórte sdruncinata, ca comitele nu se mai bucura la curte de aceea-si influintia cá inainte, ca acolo nu se mai iau in considerare nici consiliele sale, cari nici cu séma cu privire la conventiunea cu Pórta au facutu pana acuma fiasco, ca in timpulu din urma s'au raritu si audientiele ce i le concedea monarchulu. Partida militara, cu care s'a fostu aliatu Andrássy — spune mai departe acea corespondentia — l'a intrebuintiatu numai pentru scopurile ei si acuma in locu se-i fia multiamitória arunca tóta vin'a pentru neajunsele din Bosni'a asupra lui si voiesce se'lu restórne; caderea lui se astépta in scurtu timpu si nu se crede, ca s'ar' mai poté intórce lucrurile astfeliu, incatu se se mai póta rehabilitá politic'a comitelui la curte. Acést'a se fia fórte irritata asupra aventuriloru pernitióse, in cari a fostu incurcata monarchi'a. O asertiune merge din gura in gura prin capitala, a careia autenticitate nu-o póte garantá corespondentulu lui „Egyetértés", dér' in care cu tóte aceste s'ar' oglindá fórte bine parerea ce domnesce la curte. Acést'a asertiune suna dupa elu asia: „Óre tóta domni'a mea se sté numai dintr'aceea, cá se me impinga in resbele nefericite consiliari cu capete si cu mani nenorocóse?" —

(Sciri din Romani'a.) Mercurea trecuta fiindu prim'a aniversare a dilei de 30 Augustu 1877 s'a celebratu la metropoli'a din Bucuresci unu serviciu religiosu pentru bravii soldati romani cadiuti la assaltulu asupra Grivitiei. Au asistatu tóte autoritatile civile si militare si toti ministrii, cari se aflau in capitala. — In aceeasi dî s'a celebratu, cu ocasiunea santului Alesandru, diu'a onomastica a imperatului Russiei, unu serviciu divinu in biseric'a Sarindariului. — Totu in diu'a de 30 Augustu au sositu in Bucuresci si au fostu depuse la arsenalalu din dealulu Spirei 32 tunuri, luate de armat'a romana dela turci in resbelulu trecutu. — „Monitoriulu" publica decretulu domnescu, prin care se convóca corpurile legiuitórie in sessiune estraordinaria pentru diu'a de 15/27 Septembre curentu.

(Intrarea regimentului 4 de artileria in Iasi.) Cetimu in „Stafet'a": Astadi luni pe la orele 3 dupa amédia, regimentulu alu 4-lea de artileria destinatu a remané in garnisona la Iasi a facutu intrarea s'a in orasiulu nostru. Elu a fostu intimpinatu de unu publicu fórte numerosu si entusiastu a urá buna venire, bravilоru luptatori dela Plevn'a. Erau mandre acele guri de focu romane, ce au trimbitiatu lumei glori'a tierei nóstre, si cari au impusu tacere semetiei lui Osman gaziulu si trufasieloru sale legióne. „Bine ati venitu fratiloru in mediuloculu nostru."

(Atelieru de croitoria) Cetimu in „Curierulu de Bacau": Nu de multu timpu s'a stabilitu in acestu orasiu unu atelieru de croitoria sub maiestri romani, esiti cu diplome din scólele nóstre. Indata ce acesti meseriasi romani au anunciatu deschiderea atelierului loru, jidovii ce pana acum faceau numai ei acést'a, au inceputu a imprastiá sgomote, ca romanii lucréza fórte scumpu, cu scopu de a indepartá pe cetatianii ce voiescu a dá concursulu loru romaniloru croitori. Ne facemu datori'a a incunosciintiá pe cetatiani Bacaoani despre aceste infame uneltiri ale jidoviloru, asigurandu-i, ca la atelierulu romaniloru din contra se lucréza mai eftinu, decatu la jidovi; ori-cine póte se se convinga.

(Concentrarea armatei italiane.) Diuariulu „Neues Wiener Abendblatt" din 4 Sept. contiene urmatóriele: Dupa cumu ne anuntia unu corespondentu alu nostru din Milano cercurile militare din Itali'a se afla in o mare iritatiune. In ministeriulu de resbelu si birourile comandeloru generale domnesce o activitate febrila, ear' divisiunile militare insarcinate cu recrutarea si mobilisarea cadreloru teritoriale, au datu ordine de chiamari atatu de numerόse, incatu sunt de ajunsu a redicá armatele din Nordulu si Centrulu Italiei de pe efectivulu sporitu (secund'a formazione.) Corpulu III de armata italiana sub comand'a contelui Pianell a fostu concentratu langa Veron'a; Corpulu V de armata sub locu. generalu Mezzecapo si corpulu VI sub generalulu Casanov'a au fostu concentrate in valea dela Bassano. Antegardele acestoru armate asiediate „a cheval" au fostu detasiate pana la asia numitele „tredici comuni" la o distantia mica de frontier'a Judicariei. Acést'a armata concentrata, sta sub comand'a generalului conte Thaon de Ravel si e compusa din divisiunile teritoriale dela Veron'a, Padua, Bologn'a, Ancon'a, Florenti'a si Perugi'a, are si o divisiune de cavaleria. Tóte aceste divisiuni sunt comandate de generali: La Ferest, Bonelli, conte Poninski, Avogadro, Negri de Vechi si Bocca. Tustrele corpuri de armata au in totulu: 72 bataliόne infanteria, 12 bataliόne bersaglieri, 6 bataliόne venatori de Alpi, 10 regimente cavalerie 30 baterii cu 240 tunuri, 6 companii geniu, 2 companii pontonieri, 2 companii de cali ferate. Pe langa aceste mai sunt detasiamentulu telegrafistiloru, corpulu sanitaru, trenu si munitiune de resbelu, militi'a mobila va fi concentrata spre a ocupá garnisóncle.

(Comitetu centralu iusurrectiunalu.) „Neues Wiener Abendblatt" dela 7 Septembre anuncia urmatórele: „La Constantinopolu s'a constituitu unu comitetu centralu, in scopulu de a imparti arme mohamedaniloru din Tesali'a, Epiru si Albani'a. Depositulu principale de arme e in Dardanele, de unde se espedéza in fiecare nópte o multime de ladi cu armele la Salonicu, Karallo, Euizdeh, Dram'a, Seres-Ianin'a si Prizrend. In numitele orasie, functionéza subcomitete, care distribuiescu armele si orgauisaza insurectiunea. O multime de oficiari turci au plecatu in acele parti, cá se ié comand'a asupra insurgentiloru. Pórt'a afirma, ca n'are cunoscintia de aceste uneltiri si declina respunderea pentru nesce lucruri pe cari nu le póte controlá."

(Celu mai betranu omu in lume.) Dupa cumu se impartasiesce fóiei medicinale din Londr'a „Lancet", unei foi seriόse specialiste, unu cetatianu din Bogot'a in San-Salvadoru ar' poté pretinde titlulu acest'a de onóre. Dupacumu spune insusi elu ar' numerá 180 ani, dér' vecinii lui sustienu, ca e mai betranu. Elu e de origine spaniόla, se numesce Michael Solis, si Dr. Hernandez, care constata esistenti'a lui, a aflatu, ca pe candu unulu dintre cei mai betrani locuitori din locu era inca copilu, acestu omu trecea de unu mosiunégu de 100 de ani. Dr. Hernandez aflà pe acestu individu curiosu lucrandu in gradina. Pelea s'a era ca pergamentulu si perulu seu, albu ca zapad'a, 'i acoperia capulu cá unu turbanu. Elu tiene, ca viéti'a s'a lunga are se-o multiamésca obiceiuriloru sale regulate; elu mananca numai odata pe di in tempu de o jumetate de ora, fiindu ca crede ca mai multa mancare, cá aceea ce mananca in $\frac{1}{2}$ de óra nu se póte mistui in 24 de óre. Elu a fostu dedatu a posti totdeauna la 1-ma si la 15 a fiecarei lune, si a bé in aceste done dile atata apa pana ce nu mai potea. Elu isi alese totu bucatele cele mai nutritórie si le mancá totu reci. — Óre se nu se fi gresitu si elu si Dr. Hernandez in numerarea aniloru cu vreo 50 de ani?

(„Orpheus.") A aparutu sub redactiunea dlui Fellegi Victor alu 4-lea numeru din Sem. alu 2-lea alu brosiurei periodice musicale „Orpheus" pentru lun'a lui Septembre, care contiene pe 15 pagine urmatoriele piese: „Valsu" dupa motive din oper'a comica „Les cloches de Corneville" de R. Planquette, arangiatu de Aurel Wachtel; „Resignation" valsu sentimentalu, de B. Vágvölgyi; „Szoritsd hozzád" csárdas originalu de I. L. Fanzler, „II Piese" pentru harmoniumu séu organu de Iulius Kapi; „Prelude" asemenea pentru harm. si org. de Alecsandru Kapp; „doue cantece" pentru voce cu acompaniare de piano de Géza Allaga. „Orpheus" costa pe anu 6 fl. pe $\frac{1}{2}$ anu 3 fl. (unu numeru costa 1 fl.) si apare la inceputulu fiecarei luni. Editiunea fóiei se afla, Budapest'a I. Országház-utcza Nr. 94.

Sciri ultime telegrafice.

Vien'a. (Oficialu.) Divisiunea 36 anuncia din Banialuc'a cu dat'a 12 Septembre: Desarmarea poporatiunei face din ce in ce progresse si fura desarmate si localitatile Cotoru, Schenderu, Vacuf, Stari-maidana, Camengradu, si impregiurarile loru, fora cá poporulu se fi incercatu a opune resistinti'a.

„Wiener Abendpost" desminte scirea adusu de unele foi ca comandantele Philippovici si-ar' fi stramutatu cuartirulu generalu dela Seraievo la Broodu; Philippovici remane in Seraievo: numai in timpu ce voru durá operatiunile din Bosni'a nordica se va stabili in Broodu o parte a cuartirului generalu, cu locutiitoriulu comandantelui armatei in frunte.

Nr. 4542/c. f. 1878. 3—3

Publicare de a 2-a licitatiune.

Tribunalulu regescu din Brasiovu cá senatu funduariu in caus'a esecutionale a „Primei bance transilvane" contra fabricei de chartia c. r. privilegiate din Zernesci pto. 2000 fl. v. a. c. s. c. si in caus'a lui Simeonu Margineanu pto 528 fl. v. a. c. s. c. face cunoscutu, cumu-ca immobiliele, accesoriile, zidirile, masinele si fundulu instructu, apartienetórie acestei fabrici, inscrise in protocolulu funduariu alu comunei Zernesci foi'a Nr. 585 A† Nro. ord. 1—3 si pretiuite cu 120,000 fl. v. a., se voru vinde in diu'a de **10 Octobre 1878** la 10 óre a. m. cá la alu douilea terminu prin licitatiune publica, ce se va tienea la façi'a loculni in Zernesci in cancelari'a comunala, sub urmatóriele conditiuni:

1. Pretiulu esclamarii este acela alu estimarii — inse la acést'a a dou'a licitatiune realitatile descrise se voru vinde si sub pretiulu estimarii.

2. Voitorii de a licitá sunt datori a depune la man'a comissariului licitarii unu vadiu de 10% a pretiului de estimare séu in bani gata séu in chartii de statu de valóre egala.

3. Pretiulu cumperarii este de a se solví in restempu de doui ani, computandu-se dela diu'a licitatiunii in 4 rate egale, si anume: rat'a prima socotindu dela diu'a licitarii in 6 luni, a dou'a rata in 12 luni, a trei'a in 18 luni si cea din urma in timpu de 24 luni dimpreuna cu interessele de 6% la subscrisulu tribunalu regescu, cá senatu funduariu. — Vadiulu depusu se va computá in a dou'a rata.

4. Cumperatoriulu va intrá, dupa ajungerea in valóre de dreptu a licitatiunii, in faptic'a possessiune a realitatiloru cumperate si se va introduce numai decatu de catra comissariulu judecatorescu. Cumperatoriulu va fi indatoratu a asigura zidirele luate in posessiune in contra focului. Intabularea dreptului de proprietate se va esoperá numai dupa deplin'a solvire a pretiului de cumperare.

5. Déca cumperatoriulu nu ar. satisface tuturoru conditiuniloru de licitatiune, realitatea venduta la cererea ori-carei dintre partile interessate se va relicitá conformu §-lui 459 alu proc. civile, fiindu responsabilu cumperatoriulu pentru dauna si periculu, pe lenga aceea, ca, si va perde vadiulu depusu.

Totdeodata se provóca creditorii ipotecari esterni, cá pentru representarea loru la impartirea pretiului de vendiare se se ingrijésca de unu plenipotentiatu in locu, a carui nume si locuintia se le insinueze inainte de licitatiune, pentru-ca altucumu se voru representá prin denumitulu curatore advocatulu Victoru Popescu.

In fine se provóca toti aceia, cari cugeta a avé vreunu dreptu de proprietate séu prioritate la realitatile, ce se voru licitá, cá incusele loru de reclamare se le substérna, in terminu de 15 dile dela ultim'a publicare a edictului, la acestu senatu funduariu, altcumu neimpedecandu acelea cursulu esecutiunii, voru fi indrumati numai la ceea ce va prisosi din pretiulu de cumperare.

Din siedinti'a tribunalului regescu de Brasiovu cá senatu funduariu,
tienuta in 10 Augustu 1878.

Mály m. p., presiedinte.
Aved m. p.

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.